

**ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ
ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ**

Επ. Διεύθυνση: Εντομολογίας και Γεωργικής
Ζωολογίας
Εργαστήριο: Γεωργικής Εντομολογίας
Πληροφορίες: Δρ Δ. Παπαχρήστος, Δρ Σ.
Αντωνάτος

Κηφισιά, 7/11/2023

Αρ. Πρωτ. 4564

Προς
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Υπηρεσία Συντονισμού
Αχαρνών 2
Αθήνα 10 432
e-mail:
koinovouleftikos@minagric.gr
ekarli@minagric.gr

Θέμα: Ερώτηση Αρ. 1453/1-11-2023 της Βουλής των Ελλήνων.

Σχετ.: Το από 2-11-2023 ηλεκτρονικό σας μήνυμα.

Σε απάντηση του ανωτέρου σχετικού ηλεκτρονικού σας μηνύματος, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Το είδος *Xylotrechus chinensis* (Chevrolat) (Coleoptera: Cerambycidae) είναι ένα ξυλοφάγο έντομο το οποίο προσβάλλει κυρίως τις μουριές (*Morus* spp.). Οι βλάβες στα δένδρα προκαλούνται από τις προνύμφες του εντόμου που τρέφονται σε βάρος του κορμού και των κεντρικών βραχιόνων του δέντρου. Τα ενήλικα εμφανίζονται περί τα τέλη της άνοιξης (Μάιος-Ιούνιος), μέσω των κυκλικών οπών εξόδου που δημιουργούν στον κορμό και στους κεντρικούς κλάδους των δένδρων, και στη συνέχεια μετακινούνται στην κορυφή του δέντρου για να τραφούν με τους βλαστούς και τα φύλλα ώστε να ωριμάσουν αναπαραγωγικά. Τα προσβεβλημένα δέντρα παρουσιάζουν πολλές οπές εξόδου. Άμεση συνέπεια της προσβολής είναι η σταδιακή αποδυνάμωση του δέντρου, η οποία οδηγεί στην ξήρανσή του. Κάθε θηλυκό άτομο μπορεί να γεννήσει 80-100 αυγά καθ' όλη την διάρκεια της ζωής του. Αμέσως μετά την εκκόλαψη, οι προνύμφες δημιουργούν στοές κάτω από τον φλοιό του δέντρου και εισέρχονται σταδιακά στους ιστούς του ξύλου του κορμού, των κεντρικών βραχιόνων και των ριζών (Αύγουστος - Σεπτέμβριος). Η διατροφική δραστηριότητα των προνυμφών διαταράσσει τη μεταφορά του νερού και των θρεπτικών συστατικών στο δέντρο, με αποτέλεσμα τη σταδιακή εξασθένηση του δέντρου που μπορεί

να οδηγήσει στην ξήρανσή του. Το *X. chinensis* διαχειμάζει ως προνύμφη στο ξύλο των προσβεβλημένων δέντρων όπου ακολούθως νυμφώνεται και εξέρχεται ως ενήλικο την άνοιξη που ακολουθεί. Τα μεγαλύτερα σε ηλικία και εξασθενημένα δένδρα εμφανίζουν πολύ μεγαλύτερη ευπάθεια στην προσβολή του εντόμου σε σχέση με νεαρά και εύρωστα δένδρα. Το *X. chinensis* στην Ελλάδα ανιχνεύθηκε για πρώτη φορά στην Κρήτη την άνοιξη του 2017 κοντά στο λιμάνι του Ηρακλείου. Το 2019 παρατηρήθηκαν εκτεταμένες προσβολές και ξηράνσεις σε μουριές σε αρκετούς δήμους της Αττικής. Προσβολές από το έντομο σε μουριές έχουν αναφερθεί και σε άλλες περιοχές όπως στο Δήμο Βέλου-Βόχας Κορινθίας και στο Δήμο Πύλης Τρικάλων. Εκτός από τις μουριές το έντομο έχει ως ξενιστές τις μηλιές (*Malus domestica*), τις αχλαδιές (*Pyrus* sp.) και το αμπέλι (*Vitis vinifera*). Στην Ελλάδα έχουν αναφερθεί προσβολές μόνο σε μουριές.

Η αντιμετώπιση του εντόμου είναι αρκετά δύσκολη και ειδικά σε περιοχές αστικού πράσινου.

1. Το πρώτο μέτρο που συστήνεται για την αντιμετώπιση εντός αστικού πρασίνου είναι η **απομάκρυνση των δένδρων που έχουν υψηλό ποσοστό προσβολής** ώστε να μειωθούν τα επίπεδα των πληθυσμών του εντόμου, να περιοριστεί η εξάπλωσή του και να περιοριστεί η προσβολή των υγιών δένδρων. Για να έχει αποτέλεσμα το συγκεκριμένο μέτρο θα πρέπει η απομάκρυνση των προσβεβλημένων δένδρων να πραγματοποιείται σε χρόνο πριν την εμφάνιση των ενηλίκων εντόμων, η οποία συμβαίνει περί το τέλος της άνοιξης. Καταλληλότερος, χρόνος είναι κατά την περίοδο του χειμώνα και τις αρχές της άνοιξης. Η απομάκρυνση των δένδρων κατά τους θερινούς μήνες δεν συνεισφέρει στην αντιμετώπιση του εντόμου και πιθανότατα να έχει και αρνητικά αποτελέσματα διότι ένα ποσοστό εντόμων που θα ωοτοκούσε σε αυτά τα δένδρα θα στραφεί προς τα υγιή δένδρα. Οι προσβεβλημένοι κορμοί και βραχίονες των δένδρων θα πρέπει να αποκοπούν, να θρυμματιστούν και να καταστραφούν με υγειονομικώς ασφαλή τρόπο ώστε να αποφευχθεί η έξοδος των ενηλίκων εντόμων. Επιπρόσθετα, όλα εκείνα τα καλλιεργητικά μέτρα που διατηρούν τα δένδρα σε καλή και εύρωστη κατάσταση θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην αντοχή τους σε προσβολές από το έντομο.
2. **Η μέθοδος έγχυσης εντομοκτόνου στον κορμό (trunk injection).** Κατά τη μέθοδο αυτή ανοίγονται οπές στον κορμό των δένδρων μέσω των οποίων γίνεται έγχυση εντομοκτόνου. Η έγχυση γίνεται με χρήση ειδικού εξοπλισμού ακριβείας. Η εφαρμογή γίνεται με υψηλή πίεση και η συσκευή ρυθμίζεται ώστε να εγχύνει συγκεκριμένη ποσότητα εντομοκτόνου εντός του κορμού του δένδρου. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται πιλοτικά από τον Δήμο Αθηναίων.
3. **Ψεκασμοί των δένδρων με εγκεκριμένα εντομοκτόνα** κατά την περίοδο ωοτοκίας (Μάιος - Αύγουστος) θανατώνουν τα ενήλικα και έτσι αποφεύγεται η ωοτοκία και η προσβολή των δένδρων. Η αποτελεσματικότητα της μεθόδου περιορίζεται από το μεγάλο χρονικό διάστημα της παρουσίας των ενηλίκων και την ανάγκη για τη διενέργεια επαναλαμβανόμενων επεμβάσεων κατά το θέρος.
4. **Μηχανική θανάτωση των προνυμφών** μέσω εισαγωγής όλκιμων αντικειμένων στις οπές που δημιουργούν τα έντομα στον κορμό των δένδρων ή έγχυση εγκεκριμένου εντομοκτόνου με κατάλληλα μηχανήματα στον κορμό των δένδρων ώστε να θανατώσει τις προνύμφες.

5. Όλα τα **καλλιεργητικά μέτρα** που διατηρούν τα δένδρα σε καλή και εύρωστη κατάσταση συνεισφέρουν στην αντοχή τους σε προσβολές από το έντομο.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής

Δρ Π. Μυλωνάς